

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.10862882>

TIBBIYOT TEXNIKUMI O'QUVCHILARNI MASOFADAN O'QITISHDA AVTOMATLASHGAN DIDAKTIK TA'MINOTNING UMUMIY TUZILISHI

Djemelova Elvera Ruslanovna

Guliston Abu Ali Ibn Sino nomidagi jamoat
sog'ligini saqlash texnikumi o'qituvchisi
e-mail: elveradjemelova@g-mail.com

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada masofaviy ta'lim va masofaviy ta'limning didaktik ta'minotini yaratish texnologiyalari va ularning tibbiyotda va ta'lim soxalarida tashkillashtirish tamoyillari asosiy vazifalari va amaliy ko'nikmalarini hosil qilish bo'yicha ishlar olib borilgan va didaktik nazariya metodik ko'rsatkichlari va didaktik nazariyaning raqamlashgan tizimlari va harakatli tizimlari yetarlicha to'ldirilgan hamda tibbiyot muassalari talabalarni masofadan (onlayn) ta'lim berishning muhim mavzulari ko'rib chiqilgan

Kalit so'zlar: Masofadan o'qitish, masofaviy ta'lim, masofaviy ta'lim texnologiyasi, didaktik ta'minot, didaktik ta'minot texnologiyasi, avtomatlashgan tizim, didaktik ta'minotning avtomatlashgan tizimlari

ABSTRACT

In this article, work was carried out on the formation of the main tasks and practical skills of the technologies of distance education and didactic support of distance education and the principles of their organization in medicine and in the fields of education, and didactic support methodological indicators and automated systems and functional systems of didactic support are sufficiently enriched and current topics of distance education of medical workers and students are considered

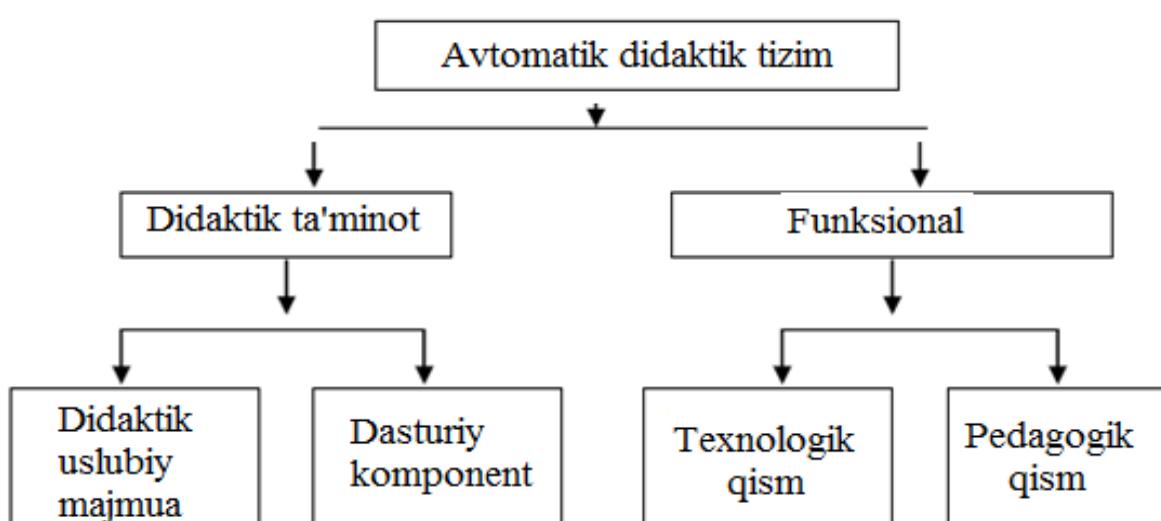
Key words: distance education, distance education, distance education technology, didactic support, didactic support technology, automated system, automated systems of didactic support

KIRISH

Tibbiy texnikum o‘quvchilarini va tibbiyat hamda oliy o‘quv yurti talabalarini va izlanuvchan yoshlar bilan bo‘sh vaqtalarini va umumiyligi amaliy ko‘nikmalarni masofadan turib yetarli shart–sharoit ostida uzog‘ini yaqin qilib birgalikda hamnafas fikr almashishlariga o‘rgatish o‘zlarining bilimlarini masofadan turib turli xil fan adabiyotlari bilan boyitish uchun imkoniyatlardan yaratish ularni ma’nani fikriy qobiliyatini boyitish maqsadida masofaviy ta’lim didaktik ta’mintonini avtomatlashgan tizimini ishlab chiqishdan va uning keljakdagi soxalarda keng qamrovda joriy etishdan iborat bo‘lgan muommolarni o‘rganishga chuqur anglashimiz vayoki singdirishimiz lozimdir. Masofaviy ta’lim o‘qitish usuli inovatsiya, axborot va yoki fan kabi muhim muhitdan iborat bo‘lib, o‘z ichiga turli xildagi namoyish va ko‘rinishdagi o‘quv materialllarini axborot materialllarini, o‘quv maqsadining dasturiy ta’mintonini hamda talaba faoliyatini boshqarish modelini oladi. Avtomatlashgan inovatsion har bir tizim modeli alovida-aloxida qo‘llaniladigan yo‘nalishlar uchun tizimli joriy etilgan faoliyatlardan bilim va maqsadlarini masofaviy didaktik ta’minton va adabiyotlar bilan boyitib borilishi keng tushuntirib boriladi. { 1-59 – 65 } b

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA

Masofaviy ta’limda avtomatlashgan didaktik ta’minton talab etiladi.

1.1-rasm. Avtomatlashgan didaktik tizim tuzilishi

Didaktik nazariya- aniqlashtirilgan ilmiy nazariya fan mazmuni bo‘yicha o‘quv-uslubiy majmualardan tashkil topidi.

Funksional nazariya - o‘quv va amaliy mazmunini o‘rganishni usullar orqali yoki modellashtirish imkonini beradi va **pedagogik va texnologik** qismlardan tashkil topadi.

Pedagogik –pedagogik maqsad va natijaga erishish uchun maqsad va natijaga va m a ’ l u m shaxsga qaratilgan pedagogik modellar va texnologiyalarni uslubiy ketma-ketligidan iborat hisoblanadi

Innovatsion texnologik - pedagogik maqsad va natijaga erishish uchun foydalaniladigan axborot texnologiyalari ketma-ketligi. Innovatsion Texnologik qismni tuzishda o‘qituvchining ishtiroki pedagogic usullari va axborot texnologiyalarini birlashtirish imkonini beradi va unumli natija oladi.

NATIJALAR

Natijada o‘qituvchi o‘z imkoniyatlarning ortib borishi esa o‘qitishda innovatsion zamonaviy texnologiyalar, jumladan, elektron dasturiy mahsulotlar, multimedia ilovalari va innovatsion axborot qurilmalaridan foydalanish yo‘lga qo‘yildi va imkoniyatlar birmuncha ochiladi. Hozirgi kunda innovatsion axborotning elektron tovush, tasvir, matn ko‘rinishlaridan o‘quv-tarbiya maqsadini ro‘yobga chiqarishdava uni tasvirlashda samarali hisoblangan kompyuterli o‘qitish metodikasi vayoki usuli ta’limga kirib keldi va o‘z o‘rniga ega bo‘ldi. Ushbu o‘qitishning bunday metodikasining ahamiyati talabaning bilim olish va amaliy mashg‘ulot bilan shug‘ullanish jarayonidagi quyidagi psixologik holatlarida ko‘rinadi:

- diqqatni jamlashda;
- ma’lumot to‘g‘risidagi tasavvurni kengaytirishda;
- o‘quv jarayonidagi o‘quv predmeti, darsga nisbatan qiziqishning ortishi va bilimlarni ixtiyoriy tarzda o‘zlashtirishda shakllantirishda va maqsadli faoliyat olib borishda;
- izlanuvchanlik, ijodkorlik va mustaqil faoliyatga faol kirishishda;
- o‘zini boshqa o‘quvchilarga nisbatan baholashda.

O‘z navbatida, o‘qituvchi faoliyatida kompyuterli o‘qitish:

- ish vaqtini to‘g‘ri taqsimlashda;
- o‘quv materiali mazmun-mohiyatining yorqin va ishonarli bo‘lishini ta’minlashda;
- berilayotgan axborotning ko‘lmini oshirishda;
- bilim olishdagi amaliy va o‘quv muommolari va yoki topshirig‘ining xilma xilliklarini kengaytirishda; - sog‘lom raqobat,bilimlarini o‘zlashtirish ijodiy muhitni yuzaga keltirishda;
- kasbiy malakani muntazam oshirib borishda ahamiyatli sanaladi.{ 2-100-

O‘quv bloki fan bo‘yicha quyidagilardan tashkil topadi:

- ✓ o‘quv rejalar va dasturlar;
 - ✓ darslik va uslubiy qo‘llanmalar;
 - ✓ an‘anaviy bosma o‘qitish vositalari;
 - ✓ kodogrammalar;
 - ✓ diapositivlar;
 - ✓ o‘quv kinofil’mлari;
 - ✓ jadvallar;
 - ✓ o‘quv mashg’ulotlarini o‘tkazishuchun didaktik

106b}

MUHOKAMA

Innovatsion o‘qitish usulining boshqa bir muhim xususiyati – o‘qitish, bilim olish jarayonining barcha bosqichlari, jumladan, yangi o‘quv innovatsion materiallarini tushuntirish, takrorlash, takrorlash, talaba (tinglovchi)larning fan bo‘yicha erishgan bilim, ko‘nikma va malakalarini tekshirishda namoyon bo‘ladi. Hozirgi kunda ushbu jarayonlarda kompyuter talaba (tinglovchi) uchun turli topshiriqlar va vazifalar, xususan, pedagogik, ta’lim vositasi, ta’lim ob’ekti, o‘zaro aloqa hamkor kabi funksiyalarini bajaradi. Shu bilan birga olgan bilimlarni baholash va ularning tegishli

standart va talablarga mosligi monitoringini tashkil etishdagi afzalliklari uning o‘qitish tizimiga keng joriy etilishiga sabab bo‘ldi. {3-64 b}

XULOSA

Innovatsion ta’limdagi adminstratorlik blok(boshqaruv bloki) metodik nazariya bo‘yicha turli xil nazorat sinovlari uchun mo`ljallanadi va targ‘ib qilinadi. Masofaviy ta’lim olishning didaktik nazariyasini yoki ta’minotini va uslubiy asosalarini o‘rganishda tibbiy texnikum talabalarini va tibbiyot xodimlar va ularni malakasini oshirishga qaratilgan bo‘lib kerakli axborotlar adabiyotlar va ular bilan birga o‘rgan holda ularning umumiyligi holatdagi bilimlarini va nazariyalarini o‘zaro almashish va bilimlarini nazoratqilish va masofadan turib foydalinishga qulaylik yaratish maqsadida keltirilgan sharoitlar va qulayliklar yaratilgan.

REFERENCES

1. Asqarov A.D., Masofaviy o‘qitish ta’lim shaklining rivojlanish bosqichlari va modellari // Zamonaviy ta’lim 2015, 10. 59 – 65 b.
2. Masofaviy ta’limning afzalliklari va kamchiliklari // Ta’lim: muvaffaqiyatga erishish yo‘li. - Ufa, 2010 yil. 100-106b
3. Zakirova F., Muxamedxanov U., Sharipov SH., Isyanov R., Esanboboev F., Dottoev S.. Elektron o‘quv-metodik majmualar va ta’lim resurslarini yaratish metodikasi. Metodik qo‘llanma.– T.: OO‘MTV, 2010. –64 b
4. www.fjsti.uz
5. <https://tktishf.edu.uz/>
6. <https://dist.edu.uz>